

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoE/13/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715205333
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8715205333.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: M. M., nar. XX.XX.XXXX, L. A. XXXX/XX, O., o vymozenie 470,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 10Er/304/2015-15 zo dňa 20.07.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 41 ods. 2; 44 ods. 2; 243 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, §§ 52 ods. 1, 2; 53 ods. 1, 4 písm. r), ods. 5; 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, §§ 2; 3 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ako interpretačné pravidlo výkladu spotrebiteľského práva využil i Smernicu Rady č. 93/13/EHS.

3. Konštatoval, že posúdil základný predpoklad vedenia exekúcie tak, že skúmal predložený rozhodcovský rozsudok, ktorý bol navrhnutý ako spôsobilý exekučný titul. Neskúmal vecnú správnosť vydaného rozhodcovského rozsudku, ale jeho súlad so zákonom, a teda znenie rozhodcovskej doložky.

4. Predložená rozhodcovská zmluva stanovuje, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jediným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (O.s.p.). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmeny, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepožuje v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

5. Z uvedeného ďalej vyplýva, že rozhodcovská doložka prislúchajúca k uzatvorenej úverovej zmluve je upravená v samostatnej rozhodcovskej zmluve, ktoré oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch zabezpečenia pohľadávky zo zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Z dojednanej rozhodcovskej doložky vyplýva, že spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde, ktorého právomoc je založená vyššie uvedenou rozhodcovskou doložkou. Táto rozhodcovská doložka bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekútora. Rozhodcovská doložka v tejto veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, síce povinne formálne umožnila vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by sa podľa dojednanej doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ (povinný) by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými ustanoveniami zmluvy. Povinná mohla zmluvu ako celok len odmietnuť alebo uznať záväzok, a teda podrobiť sa aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom individuálne vyjednaná a núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, a je preto za zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

6. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah.

7. Aj v predmetnom prípade povinná nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej dohody ovplyvniť. Povaha dohody je adhézna a spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok resp. odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie.

8. V rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej doložky nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodca zvolený oprávneným. Oprávnený zmluvy o úvere uzatvára rovnako v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom za prejednanie veci v rozhodcovskom konaní zaplatil rozhodcovskému súdu poplatok. Záujmom zriaďovateľa rozhodcovského súdu zrejme bude, aby bol tento ustanovený na rozhodovanie v čo najväčšom množstve prípadov, za prejednanie ktorých bude prislúchať odmena. Uvedená okolnosť môže mať vplyv na jeho rozhodovanie. Fakticky nerovný stav medzi dodávateľom a spotrebiteľom, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením, bol v tomto prípade ešte viac prehĺbený. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS.

9. Dojednanie rozhodcovskej doložky je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasledujúcimi Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice 93/13/EHS.

10. Preto súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

11. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený.

12. V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon. Okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Súd prvého stupňa na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konania v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale súd citované ustanovenie nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených listín posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. V rámci materiálneho prieskumu exekučného titulu exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. Musí sa len obmedziť na skúmanie výroku exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného

nedostatku exekučného titulu. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu.

13. Oprávnený ďalej namietal, že v prípade, ak exekučný súd na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, ukrátil strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon. Takýmto postupom súdu dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné, Konajúci súd tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a zaťažil konanie vadou nedostatočného zistenia skutkového stavu.

14. V zmysle článku 2 zmluvy je daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, rozhodcovský súd postupuje v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní, a preto bol exekučný titul vydaný v súlade s týmto zákonom.

15. Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) vychádzajúc z ustanovenia § 470 ods. 1 a ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého, ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, preskúmal uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je opodstatnené.

17. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil. Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

18. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti účinného do 31.03.2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“), možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

19. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

20. Podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia

alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obratom, alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 53 ods. 1 ods. 4, písm. r) a ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné zmluvné podmienky individuálne dohodnuté. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

25. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku 30.05.2012, na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 3 ods. 1 cit. zákona č. 258/2001 Z. z. veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

28. Podľa § 3 ods. 2 cit. zákona č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

29. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

30. Príloha Smernice Rady 93/13/EHS obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Medzi ne patrí zmysle ods. 1 písm. q) aj neposkytnutie spotrebiteľovi právo alebo bránenie mu v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah malo spočívať na inej zmluvnej strane.

31. Použitie ustanovení smernice sa opiera o nepriamy účinok práva EÚ na právne poriadky členských štátov, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku

riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou jej výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

32. Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000 Oceáno Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, cieľ článku 6 smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok, t.j. na základe uvedeného rozsudku má vnútroštátny súd oprávnenie zhodnotiť z úradnej povinnosti nekalosť podmienky v spotrebiteľskej zmluve za účelom dosiahnutia všeobecného efektu súdneho rozhodnutia.

33. Podľa rozsudku súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňuje to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

34. Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 zo dňa 6.10.2009 Asturcom Telecomunicaciones SL c/a Cristine Rodríguezovej Nogueirovej smernica č. 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

35. Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 4.6.2009 Pannon GSM Zrt. c/ a Erzsébet Sustikné Győrfi článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že nekalá zmluvná podmienka nezaväzuje spotrebiteľa a že v tejto súvislosti nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred úspešne napadol. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia s výnimkou prípadu, keď spotrebiteľ proti tomu namieta. Vnútroštátny súd má túto povinnosť tiež vtedy, ak preveruje svoju miestnu príslušnosť. Vnútroštátnemu súdu príslúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú. V tejto súvislosti musí vnútroštátny súd zohľadniť skutočnosť, že podmienka obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá bola do nej vložená bez osobitného vyjednávania a ktorá priznáva výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, môže byť považovaná za nekalú.

36. Možnosť súdu skúmať ex offo nekalú povahu podmienky vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-473/00 zo dňa 21.11.2002 Cofidis SA c/a Jean-Louis Fredout.

37. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že námietka oprávneného týkajúca sa prekročenia rozsahu právomoci exekučného súdu preskúmať exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok, pri preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu, nebola opodstatnená. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011, podľa ktorého exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rovnaký právny názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.11.2012 sp. zn. 6Cdo 207/2011, podľa ktorého už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových

náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práva a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednávať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy.

38. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

39. Odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, podľa ktorého v danom prípade predstavuje rozhodcovská zmluva neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská zmluva nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, ale bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorý oprávnený využíva v mnohých prípadoch pri uzatváraní zmlúv, pričom spotrebiteľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť jej obsah, a to najmä pokiaľ ide o výber rozhodcovského súdu.

40. Zmluvné dojednanie, ktoré nebolo spotrebiteľom individuálne dojednané, a ktoré vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, odvolací súd považuje za podmienku, ktorá bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý by mohol byť exekučným titulom.

41. Rozhodcovská zmluva nebola platne uzavretá, a teda ako taká nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy je základnou a nevyhnutnou skutočnosťou, bez ktorej rozhodcovský súd nie je oprávnený konať a rozhodovať vo veci. Ak má byť rozhodcovská zmluva právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú zmluvu je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola predložená povinnej v pozícii spotrebiteľa vo forme formulárovej zmluvy, bez možnosti zmeny jej obsahu, či výberu konkrétneho rozhodcovského súdu, bez možnosti rozhodcovskú zmluvu neprijatť.

42. Takúto rozhodcovskú zmluvu nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú.

43. Postupom exekučného súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania, ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, prípadne práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky.

44. Naopak, nanútenie rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

45. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

46. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že oprávnený neuviedol vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia.

47. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

48. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)